

Sygn. akt II KKN 24/98

P O S T A N O W I E N I E

Dnia 1 grudnia 2000 r.

Sąd Najwyższy w Warszawie – Izba Karna na rozprawie w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia SN – Elżbieta Sadzik (spraw.)

Sędziowie: SN – Andrzej Deptuła

SN – Antoni Kapłon

Protokolant: Katarzyna Głodowska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Krajowej – Franciszka Pasturczaka

po rozpoznaniu w dniu 1 grudnia 2000 r.

sprawy **A. B.**

skazanego z art. 236 w zw. z art. 59 § 1 kk z 1969 r.

z powodu kasacji, wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich

od wyroku Sądu Wojewódzkiego w R.

z dnia 11 sierpnia 1976 r., sygn. II Kr [...]

i zmienionego nim wyroku Sądu Rejonowego w R.

z dnia 27 czerwca 1976 r., sygn. II Kp [...]

oddala kasację, a kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciąża Skarb Państwa.

U Z A S A D N I E N I E

A. B. oskarżono o to, że w dniu 25 czerwca 1976 r. w R. dopuścił się czynu o charakterze chuligańskim w ten sposób, że w miejscu publicznym bez powodu znieważył funkcjonariuszy MO używając pod ich adresem słów uznanych powszechnie za obelżywe podczas i w związku z pełnieniem przez nich obowiązków służbowych, tj. o czyn z art. 236 kk w zw. z art. 59 § 1 kk z 1969 r.

Wyrokiem z dnia 27 czerwca 1976 r. sygn. II Kp [...] Sąd Powiatowy w R. uznał A. B. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz nawiązkę na rzecz Polskiego Czerwonego Krzyża Oddział w R. w wysokości 2000 zł.

Powyższy wyrok zaskarżył rewizją obrońca oskarżonego A. B. zarzucając mu błąd w ustaleniach faktycznych, przez przyjęcie, że oskarżony dopuścił się zarzucanego mu czynu, w sytuacji gdy w/w nie przyznał się do winy. Obrońca podniósł także, że zgrupowana na balkonie większa ilość osób nie dała podstaw, by zeznający świadek – funkcjonariusz Milicji mógł rozpoznać oskarżonego z całą pewnością, tym bardziej że było to wieczorem, a świadek przechodził w zwartej grupie.

W związku z powyższym obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego.

Sąd Wojewódzki w R. wyrokiem z dnia 11 sierpnia 1976 r. sygn. II Kr [...] zmienił zaskarżony wyrok w części orzeczenia o karze w ten sposób, że za przypisany oskarżonemu czyn na mocy art. 236 w zw. z art. 59 § 1 kk oraz art. 33 § 1 i 34 § 1 kk z 1969 r. wymierzył mu karę 6 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonania nieodpłatnej dozorowanej pracy na cele publiczne w wymiarze 30 godzin miesięcznie, w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Kasację na korzyść A. B. wniósł Rzecznik Praw Obywatelskich zarzucając obrazę prawa materialnego, a mianowicie art. 236 kk z 1969 r. polegającą na przyjęciu, że wymieniony zachowaniem swoim wyczerpywał znamiona przypisanego mu przestępstwa, podczas gdy w rzeczywistości nie można mu było przypisać działania polegającego znieważeniu funkcjonariuszy MO podczas i w związku z pełnieniem przez nich obowiązków służbowych.

W związku z powyższym kasacja wnosila o zmianę zaskarżonych wyroków przez uniewinnienie A. B. od popełnienia zarzuconego mu przestępstwa.

Prokurator Krajowy na rozprawie kasacyjnej wniósł o uwzględnienie kasacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja nie jest uzasadniona.

Z dokonanych przez oba Sądy ustaleń faktycznych, nie kwestionowanych w kasacji, wynika, że w dniu 25 czerwca 1976 r., w czasie tzw. wypadków czerwcowych, gdy funkcjonariusze MO przechodzili zwartą formacją w pobliżu miejsca zamieszkania A. B., ten stojąc na balkonie, wypowiadał głośno pod ich adresem słowa obelżywe. Zdaniem Autora kasacji jednak – oskarżony nie miał zamiaru „znieważenia” funkcjonariuszy MO w rozumieniu art. 236 kk z 1969 r., albowiem, chociaż funkcjonariusze MO wykonywali wówczas obowiązki służbowe, to nie było podstaw do ich łączenia z zachowaniem A. B.. Powyższy pogląd, na tle ustalonego i nie kwestionowanego stanu faktycznego, nie jest trafny. Do znamion ówczesnie obowiązującego art. 236 kk z 1969 r. należało, by działanie sprawcy było podjęte podczas i w związku z pełnieniem przez funkcjonariusza obowiązków służbowych. Przez pełnienie tych obowiązków należało rozumieć takie czynności, które formalnie należą do zakresu działania funkcjonariuszy, zaś kwestia ich merytorycznej słuszności

nie miała znaczenia. Warunkiem zastosowania art. 236 kk z 1969 r. było istnienie związku przyczynowego między czynem sprawcy, a wykonywaniem obowiązków służbowych. Mógł on wpływać z treści zarówno samej wypowiedzi znieważającej, jak i z innych okoliczności zdarzenia (J. Bafia, K. Mioduski, M. Siewierski: Kodeks karny. Komentarz, W-wa 1977 r. s. 634).

W rozpoznawanej sprawie ustalono po pierwsze, iż A. B. wypowiadał słowa obelżywe, po wtóre, że było to zbieżne czasowo z przemarszem funkcjonariuszy MO przez ulice miasta w związku z tzw. wydarzeniami r., a więc z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych (niezależnie od oceny merytorycznej słuszności tych działań), a wreszcie, że motywem działania sprawcy było wyrażenie niezadowolenia w odniesieniu do czynności wykonujących swe obowiązki funkcjonariuszy MO. Wszystkie te elementy mieszczą się w znamionach określonych art. 236 kk z 1969 r., stąd też nie można uwzględnić zarzutu kasacji, iż zaskarżone wyroki wydane zostały z obrazą prawa materialnego, tj. art. 236 kk z 1969 r.

Z uwagi na powyższe kasację oddalono, orzekając o kosztach sądowych postępowania kasacyjnego na podstawie art. 636 kpk.